

**ODTÜ İktisat Bölümü'nün 50. Yılı Kutlamaları Çerçevesinde Yayınlanması
Planlanan 50. Yıl Kitabı için yazılan ve *24 Kasım 2009* tarihinde Kitap
editörlerine gönderilen yazı**

Fikret Şenses (Öğretim Üyesi, 1980-)

Otuz Yılın Ardından Geçmişten Geleceğe ODTÜ İktisat Bölümü

ODTÜ İktisat Bölümü'nün elli yılının otuz yılında ben de vardım. ODTÜ İktisat Bölümü benim yaşamımın otuz yılında vardı demek sanırım daha doğru olacak. Bu kurum, doktora eğitimimi tamamladığım günlerde dahi akademik mesleğe olan kayıtsızlığımı, hatta isteksizliğimi gideren, akademik meslekle adeta özdeşleştirdiğim bir kurum oldu. Akademik mesleği her geçen gün daha çok ve neredeyse tutku derecesinde sevmemde çok büyük bir rol oynadı. Bizlere o kadar huzurlu bir ortam sağladı ki, hep birlikte çok çalıştık ama kendimizi hiç yorgun hissetmedik. O kadar hızlı geçti ki bu otuz yıl, bir gün "huzurlu geçen yıllarda kat edilen zaman diğer zaman dilimlerinden aslında daha kısadır" tezimi ispatlayıp Nobel Ödülü almaya niyetleniyorum! Böylesine güzel bir ortamın oluşmasında akademik kadronun liyakat esasına göre belirlenmesi ve bölüme yeni katılanların bölümün "güler yüzlü ciddiyet" diye nitelenebilecek havasına hemen ayak uydurmaları önemli bir rol oynadı. Asla hiyerarşik olmayan bir yapı içinde akademik, idari ve hizmetli kadronun öğrencilerimizle kaynaşıp bütünleşmesi kurumsal aidiyetin giderek daha da pekişmesinde etkili oldu. Bu özellikleriyle bölümümüz üniversitemiz içinde bile ayrı bir konuma ulaştı.

Bu olumlu havanın oluşmasında burada isimlerini sayamayacağım kadar çok kişinin katkısı oldu. Bu kurumda uzun süre çalışıp emekli olan ve/veya şu anda başka kurumlarda görev yapan meslektaşlarımız, Görün'ler, Türel'ler, Kepenek'ler, Keyder'ler, İlkin'ler, Kasnakoğlu'lar (Zehra ve Haluk), Celasun'lar, Yavuz'lar, Somel'ler, Ekinci'ler ve Güzel'ler (unuttuklarım varsa lütfen bağışlasınlar) ve daha niceleri de bugünlere gelmemize çok büyük katkılarda bulundular. Onlara da büyük şükran borçluyuz.

Yüzlerce mezunumuz buradaki olumlu havanın diğer kuruluşlara yayılmasında önemli bir rol oynuyorlar. Giderek güçlenen lisansüstü programlarımızdan mezun olanlar farklı yükseköğretim kurumlarında aynı işlevi üstleniyorlar.

1980'li yılları bölümdeki maddi olanakların çok iyi olmadığı yıllar olarak hatırlıyorum. Mekân sıkıntısı nedeniyle küçük ofislerde ikişer hatta üçer kişi oturduğumuz (metrekareye kilogram olarak! fiilen şimdiki ofislerimizden en az dört kat daha yoğun) ofislerimizi, “maaşlar ödeniyormuş” nidasını duyar duymaz arabalara doluşup rektörlük binasındaki saymanlığa koşuşturduğumuzu, dış hatlı bir telefon için koridorun sonundaki telefon odasında kuyruk oluşumuzu, dışarıdan gelen telefonlar için sekreterlerimizin koridorda çınlayan seslerine kulak kesilip sekreter odasına koşuşturmalarımızı, yurtdışındaki meslektaşlarımızla acil haberleşebilmek için rektörlükten teleks çekmek durumunda kaldığımızı, sekreterlerimizin odasından bütün bölüme yayılan daktilo seslerini, bölümümüze ilk bilgisayarlar geldiğinde yazı işlemci (word processor) kelimelerini ilk kez duyup onun marifetiyle yapılabilecekleri neredeyse ağızımız açık dinleyişimizi, ilk kez internete girip elektronik mesajlarımızı gönderdiğimizde çocuklar gibi sevindiğimizi ve evden getirilen sandviçler ve termos çayı eşliğinde hafta sonlarımızı geçirdiğimiz soğuk ofislerimizi nasıl unutabiliriz ki? 1980 yıllara damgasını vuran bir diğer gelişme öğretim üyesi sayısının neredeyse yarı yarıya azalması, buna karşılık öğrenci sayısının yaklaşık iki katına çıkması oldu.

O kadar iyi bir kurumda, o kadar güzel insanlarla birlikte çalışıyorduk ki maddi olanaksızlıkları, hele hele düşük ve reel olarak eriyip giden maaşlarımızdan bile söz etmek istemiyorduk. Ama Bölümün bütün meselelerini en ince ayrıntısına kadar kıyasıya tartışıyor, öğrencilerimizin kaç kardeş olduklarını bilecek kadar öğrenci-öğretim üyesi ilişkilerini gözetiyorduk. Yine o yıllarda öğleden sonra oynanan büyük maçları fakültenin televizyonundan akademik-idari-hizmetli mensuplarımızla hep birlikte şen şakrak seyrediyorduk. Bu kurumdu bizlere bu ortamı ve birlikteliği sağlayan ve bizleri bu denli mutlu kılan; zaman içinde eski öğrencilerimizle aynı koridorda meslektaş olmanın hazzını veren.

1990 yıllarda bölümümüz kadrosuna yeni katılan arkadaşlarımız sayesinde bir toparlanma süreci yaşadı. Bunu 2000'li yılların ilk yarısında emekli olan arkadaşlarımızın ayrılmasıyla yeni bir duraklama dönemi izledi. Son birkaç yılda ise kadromuz birçok yeni arkadaşımızın katılımıyla yeniden güçlendi ve önemli ölçüde gençleşti. Bu sürecin emeklilikleri yaklaşan bizlerin önümüzdeki birkaç yıl içinde ayrılmasından sonra daha da hızlanması beklenebilir.

Bölümümüzde geçen otuz yıllık süre içinde acılarımızı da bir aile yakınlığı içinde yüreklerimize gömdük. Sevgili meslektaşlarımız Ergin Günçe'yi ve Merih Celasun'u, sevgili öğrencilerimiz Zafer'i ve Aslı'yı kaybettiğimizde acılara gark olduk. Yakup Kepenek "1402'lik olup", çok sayıda bölüm arkadaşımız aynı süreçte istifa ederek bölümden ayrıldığında birlikte üzüldük. 12 Eylül darbesinin ülke sathında yarattığı olumsuz havaya¹, dışarıdan atanan ve üniversitemizin ve bölümümüzün geleneklerine ters düşen yöneticilerin tutum ve davranışlarına birlikte göğüs gerdik. Askerî darbeyi izleyen karanlık günlerde kurum içinde fotoğraflı yaka kartı takmamızın istenmesini, mesai saatleri dışında ofislerimizde çalışabilmek için izin kâğıdı doldurmak zorunda kalışımızı, fakültenin biri dışındaki bütün kapılarının güvenlik gerekçesiyle uzunca bir dönem kapalı kalmasını, öğrencilerimizin mezuniyet yıllıklarının, asistanlık sınavını kazanan başarılı mezunlarımızın bıyıklarının biçiminin koca koca unvanlı akademik yöneticileri tasalandırıldığını, bunları soruşturma konusu yapmak istediklerini nasıl unutabiliriz ki?

Sevinçlerimiz ise burada sayılamayacak kadar çok oldu. 50. yaşın insan hayatının en olgun yaşı olduğu söylenirken bu yaş akademik kuruluşlar için olsa olsa ilk gençlik yılları sayılabilir. Oysa ODTÜ İktisat Bölümü aradan geçen bu kısa sürede başardıklarıyla büyük bir aşama kaydetti ve şimdiden belirli bir olgunluk düzeyine ulaştı. İktisattaki yenilikleri en yakından izleyen ve onları ülkemize etkili bir biçimde taşıyan önemli bir köprü görevini yerine getirdi. Çeşitli alanlarda önemli görevler üstlenen lisans mezunları yanında son yıllarda lisansüstü eğitime de gerekli ağırlığı vererek ülkemize çok sayıda bilim insanı kazandırma başarısını gösterdi. Azımsanmayacak sayıda mezunumuzun değişik ülkelerde üniversitelerde ve uluslararası kuruluşlarda görev yapacak duruma gelmesiyle bu başarısını uluslararası düzeye de taşıyarak perçinledi. İktisat ağırlıklı ODTÜ Gelişme Dergisi en uzun soluklu bilimsel dergiler arasında yayın hayatını sürdürüyor, uluslararası iktisat topluluğuna da kendisini kabullendiriyor. Bölümümüz bünyesindeki Ekonomik Araştırmalar Merkezi yedi yıl üst üste yurtiçinden ve yurtdışından çok sayıda bilim insanının katıldığı uluslararası ERC konferansları düzenledi. Bu etkinlik ulusal ve uluslararası düzlemde çok olumlu değerlendirildi.

¹ Bu dönemde bölümde yaptığımız neşeli bir yılbaşı kutlaması sona ermek üzereyken bir arkadaşımız dersinin okuma listesinde yer alan "zararlı" bir kitap nedeniyle Sıkıyönetim Komutanlığı'na çağırıldı. O kitabı yurttaki bir aramada odasında bulundurduğu için gözaltına alınan bir bayan öğrencimizi ziyarete gittiğimizde nasıl geri çevrildiğimizi de ibret ve hala hayretle anımsıyorum

ODTÜ yuvasından alıp zaman zaman bölüme getirdiğimiz veya o dönemde daha ilkokul çağındaki çocuklarımız, Hasan Görünler, Devrim ve Barış Kepenek'ler, Gün Erlat'lar, Coşku Kasnakoglu'lar, Devrim Yavuz'lar, Mine Şenses'ler neredeyse kıdemli birer meslek adamı oldular. (Bu arada bizlere neler oldu, onu lütfen hiç sormayın!). Onları yenileri izliyor Oğul'lar, Sine'ler, Duygu'lar ve diğerleri. Üçüncü kuşak gelmeye başladı bile, örneğin, Hazal Güzel ve Coşku Mihçı anne babalarının izlerini sürüyorlar bölümümüzde.

Burada geçen güzel günlerimin doğaldır ki pek çok anısı var. İlk aklıma gelenler arasında büyük bir grup halinde güle söyleye saat 11.30'da² topluca halk lokantası olarak tanımladığımız kafeteryaya gidiş gelişlerimiz... Fıkralar, siyaset ve tabii ki futbol sohbetleri arasında dostane bir yemeğin ardından hemen her gün Oktar Türel'le bir Çukutat/Tadelle paylaşımımız... Mimarlık Fakültesi önündeki anıt hakkında hemen her gün çok da hoş olmayan ama hak edilmiş birkaç söz söyledikten ve o fakültenin salonunda Orta Doğu (ODTÜ değil!) ve Balkanların en leziz kahvesi olan Hasan Efendi kahvesi eşliğinde güzel sohbetimize devam ettikten sonra fakülte önündeki ağaçların altına girip dut yiyişimiz yer alıyor. Ayrıca, bütün dersleri FF olan (FD bile değil) sevimli mi sevimli bir Pakistanlı öğrencimizin benden referans mektubu isteyişini, "sen benim yerimde olsan sana referans mektubu yazar mıydın?" soruma içtenlikle "No Sir!) diye yanıt verişini³, sınav kurallarına uyma konusundaki uyarılarımı dikkate almayan bir grup öğrencimizin dürüstçe kendi kendilerini ele verişlerini⁴ ve çok sayıda öğrencinin katıldığı akşam saatlerindeki bir sınavın ortasındaki elektrik kesintisinin yarattığı kaosu nasıl unutulabilir? Ya benim dersimi dinlemediğini (son günlerin moda tabiriyle ıslak imzasıyla) belgeleyen öğrencimize ne demeli?⁵ Shift kelimesini öğrenemediği anlaşılan bir öğrencimin sınav

²Rivayet odur ki, o dönemde bölümün öğlen yemeğine saat 11.30'da gitmesi, bir arkadaşımızın sabah kahvaltı etmeden bölüme gelmesi ve o saatlerde karnı zil çaldığından herkesi adeta zorla yemeğe sürüklemesi sonrasında başlamış ve o arkadaşımız bölümden ayrıldıktan sonra bile yıllarca sürüp gitmişti..

³İyi ki, o öğrencimizin Türkiye dışında bir yaz kampına katılmak için karakter referansı istediğini öğrendim de isteğini geri çevirmek durumunda kalmadım.

⁴1980'li yılların başları olmalı, Fakülte dışına verilen iktisat dersinin ara sınavında gözetmendim. Sınav başlamadan önce sözlerime dürüstlük, erdem gibi değerleri de katarak sınav kurallarına uyulması konusunda uyarılarda bulundum. Konuşmamın çok etkili olduğunu düşünürken sınavın sonlarında iki öğrencimizin birbirlerinin kâğıtlarına baktıklarını fark ettim. Sınav bitince de "İki arkadaşınız sözlerimi önemsemeyip kuralları ihlal ettiler, biraz üzüldüm" diyerek biraz serzenişte bulundum:. Sınav sonrasında, tam on öğrenci gelip benden özür diledi. O arkadaşlarımızın içtenliğine sevindim ama hâlâ kendime sorup duruyorum: Özür dileme ihtiyacı bile duymayanlar kaç kişiydi acaba?

⁵Öğretim üyeliğine ısınmaya ve iyiden iyiye heveslenmeye başladığım 1980'li yılların ortalarıydı sanırım. Ders planının dışında kaldığı halde birinci sınıf öğrencilerine girdi- çıktı tablolarıyla ilgili bilgi vermek istemiş ve üzerinde konuşmak üzere bir tablo dağıtmıştım. Anlatacaklarımın sınava dâhil olmadığını da en baştan söylemek gafletinde bulunmuştum. Ders sonunda dağıttığım tabloyu, belki bir sonraki yıl yine kullanırım düşüncesiyle toplamıştım. Öğrencilere yararlı bilgiler verdiğimden emin, kendimden son derece memnun eve döndüm. Topladıklarımı ilgili dosyasına yerleştirirken bir de ne göreyim? Bir öğrencimiz mülkiyet tutkusuyla olsa gerek dağıttığım kâğıdın üzerine hemen ismini yazmış ama sonra benim "etkili" anlatımım sırasında arkadaşına aynı kağıt üzerinde bir mesaj iletmek ihtiyacı hissetmiş. İletmiş de. Mesajını ("Acaba dinleyen var mı?") okuyunca birkaç saniye süreyle kızardığını, ateşimin yükseldiğini hissettim, hemen ardından da büyük bir kahkaha attım. Bir sonraki derste öğrencimize, "mezun olduğunda bana bir uğra, birlikte güleceğimiz bir şey

kağıdı boyunca “demand curve shifts to the right”, “shifts to the left” ve hatta tıp literatürüne geçmek istercesine “does not shit at all” yazdığını hâlâ tebessümle hatırlamamak mümkün mü? Hele hele Fikret Görün’le birlikte aptessiz namaz kılmak zorunda kalışımız⁶ ve usulsüz düzenlenmiş bir maddi hata formunu imzalamamakta direnince tehdit edilişim⁷ hiç unutulabilir mi?

Bölümümüzün 50. yaşını kutladığımız bu günler daha az genç (yaşlı demeye nedense dilim varmıyor!) kuşak için belki ağırlıkla geçmişini anma ve anıları canlandırma, ama hepimiz için her yeni yaş gününde olduğu gibi geçmişten dersler çıkarma ve ne kadar önemli ve güzel bir kurumda görev yaptığımızın

bilinci içinde el birliğiyle bölümümüzü daha ileriye taşımak için yeni ve daha büyük hedefler koyma zamanıdır. Aynı zamanda, nasıl bir dünya, nasıl bir Türkiye, nasıl bir iktisat, nasıl bir üniversite, nasıl bir iktisat bölümü soruları yörüngesinde bugüne kadarki kazanımlarımızı koruyarak bölümümüzün üstlenmesi gereken rolleri yeniden düşünüp ona yeni bir yön vermek için çaba gösterme zamanıdır. Bölümümüzün sağlam kurumsal yapısı, bilimsel birikimi, yeniliğe açık yapısı ve temel ilgi alanı bu işlevi gerektiği gibi üstlenebileceğini göstermektedir.

İyi işleyen kurumları yıpratın, sekteye uğratan en temel unsurlar arasında yer alan iç çekişmeler, gruplaşmalar ve klikleşmelerden bölümümüz gelecekte de uzak durmalı, birbirinin başarısından kıvanç duyan, birimizin başarısının son tahlilde hepimize yansıdığı bilincinde olan bir topluluk olmaya devam etmeliyiz. Hiyerarşik eğilimler yerine, tüm akademik, idari ve hizmetli personelin uyum

söyleyeceğim” dedim ama o öğrencimizden bu olaydan sonra hiç ama hiç bir haber alamadım. Bu olay bana anlatılan bir konunun sınava dahil olmadığını asla önceden söylenmemesi gerektiğini öğretmiş oldu..

⁶Fakültemizin posta dağıtıcısı Hüseyin Demirci hepimizin çok sevdiği bir dostumuzdu. Onun vefat haberini (rahmetle anıyorum) alınca Fikret Görün, Nur Keyder ve ben evine taziye ziyaretine gittik,, ardından da cenaze töreninin yapılacağı Gölbaşı yakınlarındaki bir köye. Ankara’da şimdye kadar gördüğüm en soğuk gündü. İngilizlerin tembel rüzgâr (insanın etrafından dolaşacağı yerde içinden geçen!) dedikleri kuru ve son derece soğuk bir rüzgâr vardı. Köy meydanında merhum dostumuzun yakınlarına başsağlığı dilerken birden bir hareketlenme oldu ve herkes aynı istikamette yürümeye başladı. Birkaç dakika sonra küçük bir meydana geldik. Herkes birden durdu ve biraz uzaktan bir ses duyuldu. “Allah-u Ekber”. Ne yapacağımızı şaşırmıştık. Önümüz arkamız insan kaynıyordu. Çaresiz biz de uyduk etrafımızdakilere ve tabii ki imama. İyi ki hava soğuk olduğu için Nur’u otobüste bırakmışız.

⁷Sınıfta kalan bir öğrencimizin bu durumdan kurtulmak için yarı zamanlı ders veren profesör unvanlı bir öğretim üyesine başvurarak notunu maddi hata yapılmıştır haksız gerekçesiyle DD’den BB’ye yükselttiğini öğrenince Bölüm Başkanı sıfatıyla bu belgeyi imzalamayı reddettim. Öğrencinin yakınlarının Fakülte’de çeşitli temaslarda bulunduğunu fark ettim ancak bir akşam mesai saatleri sonrasında ofisimde çalışırken çalan telefona kadar bunu fazlaca önemsemedim. Telefondaki son derece hiddetli ve kaba bir ses benim ev adresimi sordu ve “Fikret Şenses de kim oluyormuş, koskoca profesörün imzaladığı belgeyi onaylamıyor” diye ekledi. Öğretim üyelerimizin adres bilgilerini veremeyeceğimiz yanıtını alınca da “biz onu nasıl olsa buluruz” tehdidini savurup telefonu kapattı. O akşam ailece epeyce tedirgin olduğumuzu, yemeğimizi ışıkları söndürüp mum ışığında endişeli bir romantizm içinde yediğimizi hatırlıyorum.

içinde olduğu kurumsal işleyişin hepimize kuşkusuz önemli yansımaları olduğunu ve ortaya çıkan olumlu havanın bölümümüzün geçmişte aldığı darbelerin üstesinden kısa sürede gelmesinde başat bir rol oynadığını asla unutmamalıyız. Bu kurumun daha da gelişmesine yönelik olduğu müddetçe yapıcı eleştiriden kaçınmamalıyız.

Öğretim üyelerimizin en baştan mezuniyete kadar belirli sayıda öğrencimizin danışmanlığını üstlenmesi ve öğrencilerimizle zaman zaman çaylı toplantılar düzenleyerek onların görüşlerinin alınması öğrenci-öğretim üyesi ilişkilerinin daha da geliştirilmesi yolunda önemli birer adım olacaktır. Mezunlarımızla ilişkilerimizin kurumsallaştırılarak daha da geliştirilmesi de önemli bir amaç olarak önümüzde durmaktadır.

Ders programlarımızın iktisat alanındaki yenilikleri daha yakından izlemesi ve eğitim yöntemlerindeki yenilikleri uygulamaya koyması eğitim kalitemizin iyileşmesi açısından önemli bir hedeftir. Aynı bağlamda, Türkiye ekonomisi başta olmak üzere bazı derslerin Türkçe verilmesinin ve lisansüstü tezlerin ayrıntılı bir İngilizce özetle birlikte Türkçe yazılmasının yararlı olacağı kanısındayım. Son sınıfta zorunlu olarak verilen seminer dersinin belki iki döneme çıkarılarak sonunda kapsamlı ve kaliteli bir mezuniyet tezinin hazırlandığı ve çok daha yakından izlenen bir sürece dönüştürülmesi dikkate değer hedefler arasında düşünülmelidir. Belki en önemlisi, bölümümüzün niceliksel iktisat olarak adlandırabileceğim derslerle politik iktisat olarak gruplandırabileceğimiz iktisadi düşünceler tarihi, gelişme iktisadı, iktisat tarihi gibi konuları içeren dengeli ve zengin ders programının korunmasına özen gösterilmelidir. Bunun da ötesinde, ders programlarımız kentsel/bölgesel iktisat yanında iktisat içinde gelişen hukuk ve iktisat gibi yeni alanları da içerecek biçimde güçlendirilmesi amaçlanmalıdır. Özellikle seçmeli derslerde öğrencilerimizin daha sık kısa araştırma ödevleri hazırlamalarını sağlamalı ve onları en baştan ülke sorunlarına yönelik sorun çözücü araştırmalara yönlendirmeliyiz. Doktora öğrencilerimizin pek yakında farklı üniversitelerde de olsa meslektaşımız olacağının bilinci içinde olmalı ve daha iyi bir etkileşim sağlayabilmek için bazı gelişmiş ülke üniversitelerindeki gibi (common room) ortak kullanılabilen bir mekân oluşturmamız gerekir. Bir yerlerde tıkanıp kalmış bir tezin yolunun açılarak yeni bir mecraya girmesinin, nice önemli araştırma sorusunun ortaya atılmasının bu mekânlardaki çaylı kahveli sohbetlerin bir ürünü olduğunu göz ardı etmemeliyiz.

Bölümümüz araştırma ve yayın etkinlikleriyle de bugüne kadar gerek ulusal gerekse de uluslararası düzeyde etkili bir performans göstermiştir. Bu başarının daha da artması için araştırma gündemimizin

ülke sorunlarından başlayarak sorun çözücü odaklı bir yörüngeye oturtulmasında büyük yarar vardır. Bilim dalımızın öncülerinin de belirtmiş olduğu gibi iktisadın “bir doğa bilimi olmayıp temelde ahlaki yanı güçlü” bir sosyal bilim olduğunu, sosyal duyarlılığı ön planda tutması gerektiği, “sosyal duyarlılığın iktisadın başlangıcı”⁸ olduğu, etkinlik yanında bölüşüm konularının da bilim dalımızın merkezinde yer alması gerektiğini asla unutmamalıyız. Araştırma gündemimizi iktisat politikalarıyla daha yakından ilişkilendirmeliyiz. Karar alıcı kamu kuruluşlarıyla daha yakın bir işbirliği bunun ilk adımı olmalıdır. Araştırma merkezleri etrafında fakültemizin diğer bölümleri başta olmak üzere diğer sosyal bilim alanlarıyla ve diğer üniversitelerle eğitim alanı yanında araştırma alanında da daha yakın işbirliği anlamlı ve uygulanabilir politika önerilerinin geliştirilmesine önemli katkıda bulunacaktır. İşsizlik sorunundan yoksulluk sorununa, her düzeydeki gelir eşitsizliklerinden sanayileşmeye kadar çeşitli ülke sorunlarına ilişkin çözüm üreten yerel akademik toplulukların oluşmasında ve Türkiye sosyal bilim araştırmalarının temel bir eksikliği olan başka ülkelerle kıyaslamalı çalışmaların artması konularında bölümümüz öncü bir rol üstlenmelidir. ERC Konferansları kurumsallaştırılarak yeniden başlatılmalıdır.

İktisat yazınının da kurumlar üzerinde odaklandığı bu günlerde bölümümüzün kurumsal tarihinin nesnel bir gözle yazılmasının gerekliliğine her zamankinden daha çok inanıyorum.

Meslek yaşamımın olsa olsa son dört-beş yılına girdiğim bu günlerde bu satırları bir duygu seli içinde yazmama katkıda bulunan bölümümüzün bütün geçmiş ve şimdiki (akademik, idari ve hizmetli) mensuplarına ve öğrencilerine yürekten teşekkür ediyorum.

Fikret Şenses

Orta Doğu Teknik Üniversitesi,

İktisat Bölümü

24 Kasım 2009

⁸ Bu cümledeki alıntıların ilki Keynes’e ikincisi Pigou’ya aittir.